

Groepstraining fonologisch bewustzijn

Informatiefolder voor ouders over de groepstraining van **de voorbereidende vaardigheden voor het leren lezen en schrijven (fonologisch bewustzijn)** bij kinderen uit groep 2.

Wat is fonologisch bewustzijn

Het fonologisch bewustzijn is op een andere manier naar onze taal kijken dan alleen naar de betekenis van woorden en zinnen. Het is het kunnen onderscheiden in kleinere delen.

Bijvoorbeeld een woord verdelen in klankgroepen (lettergrepen), rijmen, herkennen van een begin- of eindklank van een woord, verschillende klanken in een woord onderscheiden of juist samenvoegen (“hakken” en “plakken”) en het spelen met klanken in een woord (poes: de /p/ wordt een /m/, dan krijg je moes).

Waarom

Het fonologisch bewustzijn speelt een grote rol bij het leren lezen en schrijven in groep 3. Jonge kinderen vinden het over het algemeen moeilijk om op een andere manier naar woorden te kijken. Het is dan ook belangrijk om hier extra aandacht aan te besteden, zeker als je merkt dat het kind het niet “als vanzelf” oppikt.

Als het fonologisch bewustzijn niet goed ontwikkeld is, kan het leerproces van het lezen en schrijven moeizamer verlopen.

Voor wie

De groepstraining ‘fonologisch bewustzijn’ is bedoeld voor kinderen uit groep 2, die moeite hebben met de voorbereidende vaardigheden voor het leren lezen en schrijven.

Kinderen die dit moeilijk vinden, worden ook wel de risicokinderen voor lees- en schrijfproblemen genoemd.

Doel van een groep

De doelen van de groepstrainingen zijn:

- een sneller en succesvoller eindresultaat, want het werken in een groep vinden kinderen meestal leuk (kinderen leren graag met en van elkaar)
- het stimuleren van de motivatie en het zelfvertrouwen van het kind (sociaal-emotionele ontwikkeling)
- minder grote verschillen tussen kinderen die het makkelijk leren en kinderen die er meer moeite mee hebben.

Eindoelen

Na 10 weken kan het kind:

- *Auditieve analyse*: trefwoorden herkennen, woorden verdelen in 2, 3 en 4 lettergrepen (klankgroepen), de eerste klank in een woord herkennen en korte woorden analyseren (boom = b-oo-m)
- *Auditieve synthese*: samengestelde woorden samenvoegen van 2 tot 3 woordstukjes tot een woord (deur-bel), woorden van meer klankgroepen (lettergrepen) samenvoegen tot een woord (ven-ster-bank) en korte woorden samenvoegen tot een woord (v-aa-s = vaas)
- *Rijmen*: horen of woorden rijmen of niet, woorden herkennen met dezelfde beginklank (beginrijm), actief rijmen op een aangeboden woord (overigens is rijmen geen voorwaarde om tot leren lezen te komen, maar het geeft wel een goed beeld van het kunnen spelen met klanken)
- *Klankbewustzijn*: de aandacht richten op de woordvorm los van de betekenis, beginklanken onderscheiden, actief woorden met eenzelfde beginklank bedenken en de in de training aangeboden letters zowel herkennen als actief benoemen.

De groep bestaat uit vier tot zes kinderen en wordt begeleid door een logopedist.

Het geoefende werk van thuis wordt besproken en beloond, gevolgd door een herhaling van het voorafgaande.

De kinderen worden 5 minuten van tevoren verwacht. De groepsbehandeling duurt ongeveer drie kwartier. De ouders zijn tijdens de training niet aanwezig.

Opbouw

Na een eerste gesprek (intake/anamnese) en daarop volgend onderzoek volgt het advies over het nut van een eventuele groepstraining.

In een bijeenkomst vooraf met de ouders geeft de logopedist uitleg over de groepstraining en de verwachtingen ten aanzien van de medewerking van de ouders (oefenen thuis).

Het programma bestaat uit 12 bijeenkomsten. De eerste keer (informatiebijeenkomst) is met de ouders. De rest van de sessies wordt met de kinderen gewerkt.

Spelenderwijs komen allerlei vaardigheden met betrekking tot het fonologisch bewustzijn aan bod en dit wordt ondersteund met visueel materiaal.

Er volgt een eindverslag met de bevindingen van de afgelopen periode. Als de vorderingen onvoldoende zijn, wordt een advies over het nut van een vervolgcursus ofwel individuele vervolgbehandeling gegeven.

De logopedist geeft tips voor verdere optimalisering van de vaardigheden.

Natuurlijk is er in alle gevallen als afsluiting voor de kinderen een feestelijke uitreiking van het welverdiende diploma!

Oefening thuis

Het kind krijgt een speciale oefenmap met daarin leuk en gevarieerd oefenmateriaal. Iedere sessie krijgt het kind nieuw materiaal mee dat in de map wordt bijgevoegd.

Wanneer niet in de groep

Een kind past niet meer in de groep wanneer hij/zij niet goed kan meekomen. Dit kan gebeuren wanneer het kind:

- meer dan twee behandelingen heeft gemist
- te weinig resultaat behaalt ondanks 90% aanwezigheid en voldoende oefening thuis

Indien dit het geval is, zal het met de ouders worden besproken. Er wordt dan gekeken naar een alternatief om het kind te kunnen helpen.

Kosten

De groepstraining fonologisch bewustzijn is door alle zorgverzekeraars goedgekeurd. Dit betekent dat de training wordt vergoed.

Voor sommige zorgverzekeraars dient een verwijzing te worden aangevraagd bij de huisarts.

Vragen en aanmeldingen

Zie de contactgegevens.

Contactgegevens

Logopedisch Centrum Renes
logopedie · dyslexiebehandeling · trainingen

Voor informatie, vragen, opmerkingen en aanmeldingen kunt u uiteraard contact met ons opnemen:

Logopedisch Centrum Renes

Correspondentie:
Kerkstraat 22C
6953 BM Dieren
www.lc-renes.nl

☎ (06)401 68 125
✉ info@lc-renes.nl

- Aangesloten bij de Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie (NVLFF)
- Geregistreerd in het Kwaliteits-register Paramedici onder nummer: 19900493791
- KvK-nummer: 09177779